

як мистецтва слова, що викликає особливий емоційний стан напруги в читача, який Л. Виготський назвав «естетичною реакцією»; *про вияв під час читання художнього твору «емоційного мислення»*; *про двосторонній зв'язок думки та почуття в процесі сприйняття художньої літератури*.

Аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури, а також практики викладання літератури в основній школі дав змогу визначити у розробленні методики формування предметних і ключових компетенцій учнів із зарубіжної літератури використання таких дидактичних принципів:

- *особистісно орієнтованого навчання*, реалізація якого має надавати кожному учневі, незалежно від рівня його загального та літературного розвитку, можливість активно брати участь у здобутті нових знань на всіх етапах вивчення художнього твору;
- *доступності, наступності та перспективності*, що враховує особливості сприйняття художньої літератури підлітками, забезпечує поступове нарощування труднощів у завданнях, реалізує державні вимоги програми до знань і вмінь учнів основної школи із зарубіжної літератури;
- *забезпечення мотивації навчання* в ході розроблення завдань до вивчуваного художнього твору;
- *посилення взаємозв'язку читацької та аналітичної діяльності* учнів у процесі вивчення твору;
- *забезпечення взаємозв'язку завдань, спрямованих на розвиток емоційної та інтелектуальної сфер* читацької та аналітичної діяльності молодших підлітків;
- *активізації діяльній участі* школярів під час вивчення художнього твору.

КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНІ ЗАВДАННЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МОВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У ШКОЛАХ УКРАЇНИ: ПИТАННЯ КОНСТРУЮВАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ

О. Л. Фідкевич, к. філол. н.

Компетентісно орієнтоване завдання (КОЗ) — інтегративна дидактична одиниця, що вміщує в собі зміст, технології навчання і оцінювання якості навчальних досягнень учнів та забезпечує розвиток як предметних, так і ключових компетентностей у навчальному

процесі. У контексті сучасної компетентнісної парадигми навчальна діяльність осмислюється як система ситуативних проблемних завдань, виконання яких передбачає розуміння їх кінцевої мети і призначення.

Використання КОЗ набуває особливого значення у процесі навчання мов національних меншин, тому що це курси з яскраво вираженою практичною спрямованістю, які мають на меті, насамперед, розвиток комунікативної компетентності.

Утім дослідження, яке проводилось у 5-х класах експериментальних шкіл м. Києва на уроках мов національних меншин, підтвердило відсутність у більшості вчителів чіткого розуміння основних принципів конструювання КОЗ та їх використання. Проблемою є також і те, що вчителі системно не звертаються до парно-групової форми роботи, застосування якої є однією з умов ефективності КОЗ. У підручниках мовних курсів (маємо на увазі, насамперед, курси мов національних меншин) системно ці завдання не актуалізуються. Обмаль дидактичних матеріалів, що містять завдання такого типу.

Однією з основних рис КОЗ є технологічність, що передбачає наявність чіткої структури (стимул, формулювання завдання, джерело інформації, модельна відповідь). Кожен з цих елементів має свою мету.

У процесі дослідження проблеми використання КОЗ у шкільній практиці на уроках мовних курсів, зокрема російської мови, яке проводилося у 5-х класах експериментальних шкіл м. Києва, з вчителями розглядалися особливості та основні принципи побудови КОЗ (особистісна цінність для учнів, відповідність їх психолого-віковим запитам, наявність у них знань, умінь та додаткових ресурсів для виконання завдання на кожному етапі). Аналізувалися найбільш ефективні форми реалізації КОЗ.

У ході експерименту було виявлено, що використання КОЗ активізує самостійну навчальну діяльність учнів, змінює характер і форми їх роботи. Підвищується мотивація до виконання як окремого завдання, так і до навчальної діяльності в цілому.

У процесі конструювання КОЗ вчитель повинен враховувати цілі, які він перед собою ставить, а також мати на увазі специфіку навчального матеріалу і особливості комунікативної ситуації. Таким чином, основним у процесі створення КОЗ є не стільки дотримання послідовності у використанні розглянутих структурних елементів, скільки актуалізація основних принципів, на яких вони базуються.

Компетентнісно орієнтовані завдання є важливими елементами сучасного підходу до навчання мов національних меншин, саме тому проблему впровадження КОЗ необхідно розглядати у контексті процесу оновлення змісту освіти, технологій навчання.